

Tilburg University

Zet een 'voortent' op voor de arbeidsmarkt

Wilthagen, Ton

Published in:
Brabants Dagblad

Publication date:
2020

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Wilthagen, T. (2020). Zet een 'voortent' op voor de arbeidsmarkt. *Brabants Dagblad*, 11.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

GO

Podium vindt u ook op de website van het Brabants Dagblad: bd.nl/opinie

Zoals bij voetbal is er geen sprake van een ingespeeld team
Ton Wilthagen

Waarom niet kiezen voor een drastisch andere aanpak?

Eric van Fessem

OPINIE

De strijd tegen corona gaat weer een nieuwe fase in. Er ontstaat steeds meer onenigheid en onduidelijkheid over het aanpakken van de gevolgen.

Wat weten we inmiddels? Het virus is zeer besmettelijk en er is inmiddels een oversterfte van 10.000 slachtoffers in Nederland te betreuren; dit is meer dan de griep epidemie van drie jaar geleden (toen 9500 doden, verschil is dus 500 overledenen). Ons dagelijks leven is compleet ontwricht en de ic's kunnen op sommige plaatsen de toestroom niet aan. Van de 10.000 overledenen is de gemiddelde leeftijd ongeveer 80 jaar. Bij de opnames in de ziekenhuizen is het overgrote deel 60-plus (zie informatie op stichting-nice.nl). Dit is met name het geval op de ic. Behalve de patiënt ligt ook de economie aan het infuus. De jonge generatie ondervindt de meeste overlast en zal later de nu gemaakte schulden weer moeten verdienen.

Geen Hema-kapjes

Waarom kiezen we niet voor een drastisch andere aanpak:

1. 60-plussers blijven thuis en krijgen medische mondkapjes (dus niet die kapjes van de Hema). Deze groep gaat in strikte quarantaine. De overheid staat tevens garant dat levensmiddelen worden bezorgd. Eventuele jonge huisgenoten kunnen terecht in hotels/vakantiehuisen welke nu noodgedwongen leeg staan.
2. Thuiszorgmedewerkers krijgen vervolgens wel goede beschermingsmiddelen.
3. Bezoek aan verzorgingshuizen wordt toegestaan, behalve voor bezoek door 60-plus.
4. Bewoners in verzorgingshuizen mogen (niet moeten) medische mondkapjes dragen. Zij die nog beter beschermd wensen te worden, mogen verblijven in een afgesloten deel van de tehuizen.
5. Overige mensen (60-min) houden een gewoon leefpatroon aan waarbij het wenselijk is dat zoveel mogelijk mensen besmet raken met het virus (de sluitingstijden van cafés gaan naar 04.00 uur want er mag weer worden genoten; sporten, schouwburg, concerten, alles mag weer voor 60-min).
6. Speciale coronamaatregelen binnen ziekenhuizen worden opgeheven; die mondkapjes worden namelijk verstrekt aan 60-plus. Na een enkele maand is groepsimmuniteit een feit. Waarschijnlijk zal een dergelijke aanpak een utopie blijven; de besluitnemers zijn voornamelijk 60-plus.

■ Eric van Fessem woont in Tilburg.

Gemeenten moeten zo snel mogelijk een **plek inrichten, noem het een 'voortent'**, waar iedere werkzoekende, zzp'er, schoolverlater en werkgever met elk probleem terecht kan. Want de nood is hoog.

Ton Wilthagen

OPINIE

Net als het coronavirus laait ook het werkloosheidsvirus op. Sectoren die al eerder klappen krijgen als gevolg van de beperkende maatregelen, krijgen nu nog een klap. Denk aan de horeca, de reisbranche, het vervoer, de catering en de culturele sector. Maar er zijn ook andere sectoren en bedrijven die het zwaar hebben. Corona is niet de enige oorzaak. Bedrijven als Shell, KLM en bouwbedrijf BAM hebben ook te maken met de effecten van de energie- en klimaattransitie, die strengere milieunormen met zich brengt.

Weer andere, vooral grote bedrijven als banken en verzekeraars, worden blijvend kleiner wat betreft werkgelegenheid door de verdere digitalisering en automatisering. En dan zijn er nog de bedrijven, zoals Maître Paul in Tilburg [BD 2 oktober] en Tata Steel in IJmuiden, waar de buitenlandse eigenaar tot reorganisatie en afslanking besluit. Ook moeten we de schoolverlaters niet vergeten, die nu meer moeite hebben om een baan of stageplek te vinden.

Er is, zoals in elke crisis, gelukkig ook nog vraag naar mensen in bepaalde sectoren en bedrijven, zoals de zorg, het onderwijs, de techniek en ict en de logistieke sector. Maar ook hier is sprake van een serieus probleem, omdat deze bedrijven en instellingen door een tekort aan personeel hun producten en diensten onvoldoende kunnen leveren. En dat is slecht voor de economie en voor leerlingen, patiënten en consumenten.

Het kabinet ziet deze problemen en tast flink in de buidel om de stromen op de arbeidsmarkt letterlijk in goede banen te leiden. Geld lijkt niet het grootste probleem. Waar het nu om gaat spannen is de organisatie om mensen aan werk te helpen. Zowel de mensen die wel een baan hebben maar nu overtoollig raken, als de mensen die al werkloos zijn

Zet een 'voortent' op voor de arbeidsmarkt

▲ 'Grote bedrijven als banken en verzekeraars worden blijvend kleiner wat betreft werkgelegenheid door de verdere digitalisering en automatisering.' FOTO: ROOS KOOLE/ANP

geworden.

Nederland heeft bepaald geen moderne infrastructuur om mensen soepel naar ander werk te helpen. Zeker niet als dat over de grenzen van sectoren heen moet. Dat bleek al in de vorige crisis en er is sindsdien nauwelijks iets veranderd. Er zijn allerlei organisaties met de beste bedoelingen actief op de arbeidsmarkt, zowel publieke als private organisaties: het UWV, gemeenten, werkgeversservicepunten, leer-werk-loketten, jongerenloketten, uitzendbureaus, scholingsinstellingen, vakbonden enzovoort.

Echter, zoals vaak in het voetbal, is er geen sprake van een optimaal ingespeeld team, een vaste opstelling en een beproefde speelstijl. Ook is niet helder wie de aanvoerder of spelverdeler is, want al deze organisaties hebben hun eigen positie, organisatiebelang, verantwoordingsstructuur en middelen. Niemand is de baas over een ander.

Mobiliteitsteams

Het kabinet wil inzetten op regionale mobiliteitsteams en op één loket waar alle mensen en werkgevers terecht kunnen. De regio is inderdaad het aangewezen niveau om op te focussen. Arbeidsmarkten zijn sterk regionaal, Nederlanders zijn weinig bereid om voor hun werk te verhuizen en ook in ons kleine land kennen regio's een verschillende mix van economische sectoren. De mix in Eindhoven met de dominante hightech en de creatieve industrie, is anders dan de mix in West- en Midden-Brabant met logistiek en onderhoud.

Over die regionale mobiliteits-

teams bestaat evenwel onduidelijkheid en dat is onwenselijk. Wat zeker niet zal gebeuren, is dat minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vanuit Den Haag speciale teams de regio's instuurt om de arbeidsmarktproblemen aan te pakken, zoals president Trump onlangs federale ordetroepen naar Amerikaanse steden zond. Ook ligt het niet voor de hand dat het UWV deze teams *topdown* gaat leiden. De minister stelt juist middelen beschikbaar voor deelname aan de regionale mobiliteitsteams.

Mensen, bedrijven en instellingen hebben nu behoefte aan dienstverlening op maat

Dat betekent dat de regio's zelf de regionale mobiliteitsteams moeten gaan vormen. En daar is acute haast bij. Er is geen tijd nu om eerst een nieuw systeem te gaan bedenken om werkzoekenden en werknemers beter te bedienen. Natuurlijk is er grote behoefte aan een beter en duurzaam arbeidsmarktstelsel, maar dat moet werkende- en lerende weg worden ontwikkeld. Mensen, bedrijven en instellingen hebben nu behoefte aan dienstverlening op maat om erger te voorkomen.

Twee zaken zijn hierbij van uiterst belang. In de eerste plaats moeten alle genoemde arbeidsmarktinstanties zo snel mogelijk hun expertise, werkwijze en mid-

delen nog beter met elkaar verbinden en afstemmen, zodat het geheel meer wordt dan de som der delen. Om iedereen gezamenlijk aan tafel en in de actiestand te krijgen, moet de lokale overheid het voortouw nemen en de aanvoedersband opeisen. Gemeenten zijn hoeder van het algemeen belang en niet van een particulier belang en lopen bovendien het risico van een enorme toeloop op hun bijstandskas en stijgende armoede. Ten tweede moet er zo snel mogelijk een *front office* worden ingericht, noem het een 'voortent', waar iedere werkzoekende, zzp'er, schoolverlater en werkgever met elk probleem terecht kan. Dus: ander werk, om- en bijscholing, skills- en competenties-assessments, subsidies, uitkeringen, betalingsproblemen enzovoort. Verkeerde vragen bestaan niet. Niemand wordt van het kastje naar de muur gestuurd.

In die voortent zitten vertegenwoordigers van alle arbeidsmarktinstanties, allemaal in hetzelfde shirt van het regionaal mobiliteitsteam. Ook personeelsmanagers van bedrijven die mensen zoeken, zijn regelmatig in deze tent te vinden. Daarnaast is er een *backoffice* waarin alle meer complexe vragen en acties verder worden opgepakt. Deze voortent van de arbeidsmarkt moet zowel een fysiek als digitaal karakter kennen. Er zijn in elke gemeente naast bestaande ruimten momenteel genoeg grote hallen en plekken die leegstaan en die als veilig ingerichte arbeidsmarktvoortent kunnen dienen.

■ Ton Wilthagen is hoogleraar Arbeidsmarkt aan Tilburg University.